

Posudok oponenta
na habilita n ú prácu JUDr. Mgr. Michala Jesenka, PhD.:
„Právo obce na samosprávu a normotvorba obcí“.

Predloženú habilita n ú prácu vnímam ako logický výsledok vedeckej a výskumnej produkcie autora, ktorý sa problematike územnej samosprávy, osobitne samosprávy obce, venuje dlhšie asové obdobie, fakticky od kreovania a obhajoby jeho dizerta nej práce, ktorá sa venovala ústavným východiskám územnej samosprávy. Následne publikoval celý rad štúdií a vedeckých i odborných lánkov orientovaných na samosprávu obce, vystúpil s touto problematikou na mnohých vedeckých podujatiach (konferenciách a seminároch) doma i v zahrani í. Osobitne chcem vyzdvihnú skuto nos , že ako spoluautor (v jednom prípade ako vedúci autorského kolektívu) sa podie al na publikovaní nieko kých monografických prác a bol riešite om (spoluriešite om) troch vedeckovýskumných úloh v rámci grantovej agentúry VEGA, ktoré sa obsahovo viazali na tematiku obecnej samosprávy.

Sú asná ústavnoprávna úprava územnej samosprávy, osobitne samosprávy obce, sa vyzna uje celým radom pozitívnych, ale i negatívnych znakov, napriek jej mnohým iastkovým zákonným zmenám (máme na mysli viac ako 40 noviel zákona o obecnom zriadení), mnohé otázky teoretického charakteru, ale i aplika nej praxe zostávajú nedoriešené, resp. pri ich úprave sa neraz uplat uje neúnosný prakticismus, opomínajúci požiadavku teoreticko-vedeckých východísk. Habilitant v úvode predloženej monografickej práce správne konštatuje, že je potrebné najmä analyzova podstatný obsah ústavného práva obcí na samosprávu, a tým nepriamo ur í nielen hranice možných zásahov štátu do samosprávy obcí, ale aj poskytnú teoretické východiská pre legislatívnu úpravu riešenia otázok každodennej praxe obecných samospráv. V takomto duchu formuluje aj cie svojej habilita nej práce rozšírený o kritické posúdenie a zhodnotenie sú asného stavu normotvorby obcí a miest, s ponukou vlastných návrhov a odporú aní pre teóriu a prax. Samotnému cie u práce zodpovedá aj jej štruktúra a metodológia prístupu k spracovaniu problematiky.

Habilitant rozdelil prácu na tri kapitoly, ktoré na seba chronologicky i obsahovo nadväzujú a vytvárajú kompaktný celok, umož ujúci itate ovi získa o spracovávané problematike ucelený preh ad. Prvá kapitola je venovaná ústavnoprávnym východiskám (základom) samosprávy obce, v jej rámci oce ujem podkapitolu, kde autor analyzuje územnú samosprávu ako jeden z princípov slovenského konštitucionalizmu. Viac pozornosti by si však zaslúžila, v dnešnej dobe ve mi pertraktovaná otázka, i a do akej miery možno

považova , územnú samosprávu a teda aj samosprávu obce, za sú as materiálneho jadra ústavy. O akávam, že sa autor k tomuto problému vyjadrí po as obhajoby svojej práce.

Z h adiska obsahu prvej kapitoly pozitívne hodnotím aj as 1.4., v ktorej habilitant predstavuje obec ako subjekt práva, moje kladné hodnotenie súvisí s tým, že tento aspekt postavenia obce sa v odbornej literatúre objavuje sporadicky, ak áno – tak skôr v parciálnej, než v komplexnej podobe.

V druhej kapitole autor skúma a objas uje právo obce na samosprávu, najmä z h adiska jeho subjektu, obsahu a následnej ochrany, so zameraním na ochranu v konaní pred Ústavným súdom SR. Stotož ujem sa s názorom habilitanta, že subjektom práva na samosprávu je obec, vo vedeckej literatúre – slovenskej i zahrani nej – sa však možno stretnú aj s inými názormi. Niektorí autori tvrdia, že právo na samosprávu treba považova za subjektívne právo každého obyvate a obce, iní autori sa nazdávajú, že subjektom analyzovaného práva sú obyvatelia obce ako celok, as autorov sa pohráva s myšlienkou, pod a ktorej za subjekt práva na samosprávu treba považova volené orgány obce – zastupite stvo a starostu obce. Bolo by dobré, keby habilitant zaujal k týmto názorom svoje stanovisko.

Kým prvé dve kapitoly majú teoretický charakter a sú prínosom pre vedu ústavného práva (v širšom zmysle pre právnu vedu, resp. tú jej as , ktorá sa venuje územnej samospráve), tretia kapitola je prepojením právnej teórie s praxou územných samospráv, široko doplnená judikatúrou ústavného súdu. Osobitnú pozornos z obsahového konceptu tejto kapitoly i jej teoretického prínosu, si zasluhuje as 3.3. V nej habilitant objas uje právnu povahu všeobecnej záväzných nariadení obce a následne v alších podkapitolách autor analyzuje všeobecne záväzné nariadenia obce z h adiska prokurátorského dozoru, súdneho prieskumu a judikatúry ústavného súdu. Oce ujem aj návrhy autora de lege ferenda, ktoré sú nielen aktuálne, ale aj dobre teoreticko-aplika ne zdôvodnené. Nazdávam sa, že v normotvorbe obcí sa najviac prejavuje nedostatok odborné zázemie (pripravenos) obecných samospráv, v tejto súvislosti kladiem habilitantovi otázku, o by bolo nutné legislatívne urobi , aby sa tento stav zmenil, ke že legislatíva by mala prax obecných samospráv zjednocova a nie ho drobi , resp. umož ova takýto proces.

Habilitant pri tvorbe vedeckej monografickej práce využil široký diapazón vedeckej a odbornej literatúry, pracoval s aktuálnymi textami u ebnicového, monografického i asopiseckého charakteru (celkom 108 prame ov), ve kou mierou využíval súdne rozhodnutia, osobitne judikatúru Ústavného súdu SR (spolu takmer 70 rozhodnutí). Práve prepojenie teórie, legislatívy, súdnej judikatúry a existujúcej praxe obecných samospráv

v oblasti normotvorby, robí predloženú habilitačnú prácu využiteľnou nielen v oblasti teórie, ale aj v oblasti novej legislatívy - v konečnom dôsledku aj pre upotrebenie volenými predstaviteľmi samosprávy obcí.

Habilitant v práci polemizuje s mnohými názormi iných autorov, analyzuje súdne judikatúry, vyslovuje vlastné stanoviská, názory, i odporúčania. Svoje pohľady argumentatívne zdôvodňuje, pričom argumentácia vyznieva v mnohých prípadoch presvedčivo, v iných evokuje (a tak to má byť) možnú vedeckú diskusiu, resp. výmenu názorov na úrovni vzájomnej teória – legislatíva – prax.

Protokol o kontrole originality práce vykazuje 26,51 % zhody s inými textami, čo možno akceptovať o to viac, že najväčšie percento zhody s jedným zdrojom predstavuje 1,65%.

Záver

Predložená vedecká monografická práva spĺňa po formálnej a obsahovej stránke kritéria habilitačnej práce a môže byť súčasťou habilitačného konania.

Košice, 8.8.2018

prof. JUDr. Igor Palúš, CSc.